

AYAKKABI ÜRETİMİ TEKNİSYENİ

TANIM

Teknolojik gelişmelere ve modaaya uygun olarak çeşitli malzemelerden (doğal deri, suni deri, kadife, keten vb.) ayakkabının belirli modellerini geliştiren, kalıplarını hazırlayan ve üretimin diğer aşamalarını düzenleyerek üretimde bulunan kişidir.

A- GÖREVLER

- Değişik yaş ve cinsiyetteki kişiler için model belirleyerek kalıp çıkarır,
- Üretilecek ayakkabıya uygun malzemeyi seçer, (deri, keten, kadife vb.)
- Kullanılacak malzemeyi, astarını keser, malzemeyi ve astarı birbirine diker,
- Sayayı kalıba monte eder, dikiş kanalı açar, ökçeleri yapar, takar,
- Gerekli boya işinden sonra ayakkabıyı kalıptan çıkararak bağ ve tokasını takar,
- Üretim sırasındaki işin kalitesini denetler.

Bir ayakkabı fabrikasında çalışan teknisyen bu aşamaların birinde çalışarak ustalaşabilir.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Doğal deri, suni deri, kadife, keten vb.,
- Yapıştırıcılar ve boya maddeleri,
- Kesim bıçağı, masat, aksesuarlar,
- Makas, dikiş iğnesi, sayacı bıçağı, freze bıçağı, zımparalar, ön monta, arka monta,
- Tablalı ve sütunlu saya makinesi, zımparalı freze makinesi, kalıp çıkartma makinesi, gerdirme makinesi,
- Kesim presi, taban yapıştırma presi (havle),
- Çekiç, örs, danalya (pense), falçata (bıçak), limaki (eğe), kerpeten, kanca, fora kaşığı,
- Kıvrırma ve yapıştırma makinesi, ön ve arka monta makinesi, şoklama makinesi, kapsül basma, şerit kesme ve kıvrırma, ökçe çakma, buharlı fırın, pistorizma, fort ve bombe takma makineleri, mekanik ve otomatik pantograt veya CAD-CAM, buhar makinesi, ütö makinesi (finisaj için).

AYAKKABI ÜRETİMİ TEKNİSYENİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Ayakkabı Üretim Teknisyeni olmak isteyenlerin;

- El becerisi olan,
 - Yeniliklere ilgi duyan,
 - Şekil ilişkilerini algılayabilen,
 - Ekip çalışması becerisine sahip,
 - Renkleri ayırt edebilen,
 - Toz, gürültü ve kimyasal madde kokularına alerjisi olmayan,
 - Yaratıcı,
- kimseler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Ayakkabı Üretim Teknisyenleri, genellikle ayakkabı üreten fabrika ve atölyelerde, kapalı ortamlarda çalışırlar. Ortam gürültülü, yoğun deri kokusu, kimyasal madde ve ilaç kokuları içerir. Kullanılan kimyasal maddeler ve ortam akciğer rahatsızlıkları (astım, bronşit vb.), sağırılık ve cilt hastalıklarına neden olabilir. Çalışma esnasında yapılan işin özelliğine göre uygun kişisel koruyucu donanım kullanır.

Çalışırken yöneticilerle, işçilerle ve meslektaşlarıyla iletişim halindedirler.

AYAKKABI ÜRETİMİ TEKNİSYENİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Meslek eğitimi, mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumlarının Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi” Alanının “ Ayakkabı Üretimi” dalında verilmekte iken yeni düzenlemem ile bu alan ve dalda eğitim verilmemektedir. Bu dosyadaki eğitime ilişkin bilgiler Ayakkabı Üretimi dalında eğitim verildiği dönemi kapsamaktadır.

Ayrıca yeterli sayıda müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinde de “Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi” alanı “Ayakkabı Üretimi” dalında mesleğin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Ortaokulu tamamlamış olmak,
- Milli Eğitim Bakanlığınca okul türlerine ve alan/dala göre belirlenen giriş koşullarını taşımak.

EĞİTİM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

- Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.
- Ortak genel kültür dersleri 9. sınıfta verilmekte olup yıl sonunda öğrenci alanını belirler.
- Alanda yer alan tüm dallara yönelik ortak yeterlikleri kazandıran dersler 10. sınıfta verilmektedir.
- 10. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin ilgi ve istekleri de dikkate alınarak dal seçimi yapılmaktadır.
- Dala ait yeterlikleri içeren dersler 11. ve 12. sınıfta verilmektedir.

Mesleki eğitim, okulda teorik/uygulamalı, işletme ve atölye ortamlarında ise uygulamalı olarak verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitimini bitirenler meslek lisesi diploması verilmektedir.

AYAKKABI ÜRETİMİ TEKNİSYENİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Bu meslekte çalışma alanları; küçük ayakkabı atölyeleri ile ayakkabı fabrikalarıdır. Bunun yanında kişi kendi işyerini de açabilir.

Sektörde modern araç ve gereçlerin kullanılması eleman ihtiyacını azaltmaktadır. Ancak yetişmiş nitelikli meslek mensupları her zaman iş bulabilmektedirler. Yeterli sermaye ve deneyime sahip meslek mensupları kendi işyerlerini açabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Eğitimini tamamlayıp işe başlayan meslek mensupları ilk etapta asgari ücretten iş bulurlar. Tecrübe kazandıktan sonra işletmenin yapısı, sendika durumu ve kendi pozisyonuna göre kazançları tespit edilir.

Kendi işletmelerini açanların kazancı ise aldıkları siparişe göre değişkendir.

AYAKKABI ÜRETİMİ TEKNİSYENİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Meslek liselerinin Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi alanı, Ayakkabı Üretimi dalından mezun olanlar alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

İşletmelerde işe başlayanlar belirli bir deneyimden sonra, işletmenin büyüklüğüne ve yapısına göre bant şefi, modelist, kalite kontrol şefi ve üretim müdürü gibi görevlere gelebilirler.

BENZER MESLEKLER

- Deri Konfeksiyon Teknisyeni.
- Deri Hazır Giyim Teknisyeni
- Deri Teknisyeni

AYAKKABI ÜRETİMİ TEKNİSYENİ

H- EK BİLGİLER GÖREV

- İş organizasyonu yapar,
- Çevre koruma önlemleri alır,
- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin faaliyetleri uygular,
- Kalite Yönetim Sistemi kurallarına uygun çalışır,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları ve öğretmenler,
- TC Milli Eğitim Bakanlığı “ Mesleki ve Teknik Öğretim Kurumları ve Meslek Rehberi Kitabı Mart 1998”,
- TC Milli Eğitim Bakanlığı “ Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü Endüstriyel Teknik Öğretim Okullarının haftalık ders çizelgesi Ankara 1996”,
- MEB 2004-2005 Öğretim Yılında Endüstriyel Teknik Öğretim Okul ve Kurumları-2004,
- www.megep.meb.gov.tr adresli web sayfası
- Mesleki Yeterlilik Kurumu www.myk.gov.tr
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Ulusal Meslek Bilgi Sistemi <http://mbs.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.

